

Västersjön

GULLSPÅNGSÄLVENS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Mycket näringsrik

Sjöyta: 1,20 km²

Höjd över havet: 106 m

Maxdjup: 6,0 m

Medeldjup: 1,8 m

Omsättningstid: 0,23 år

Kommun: Degerfors

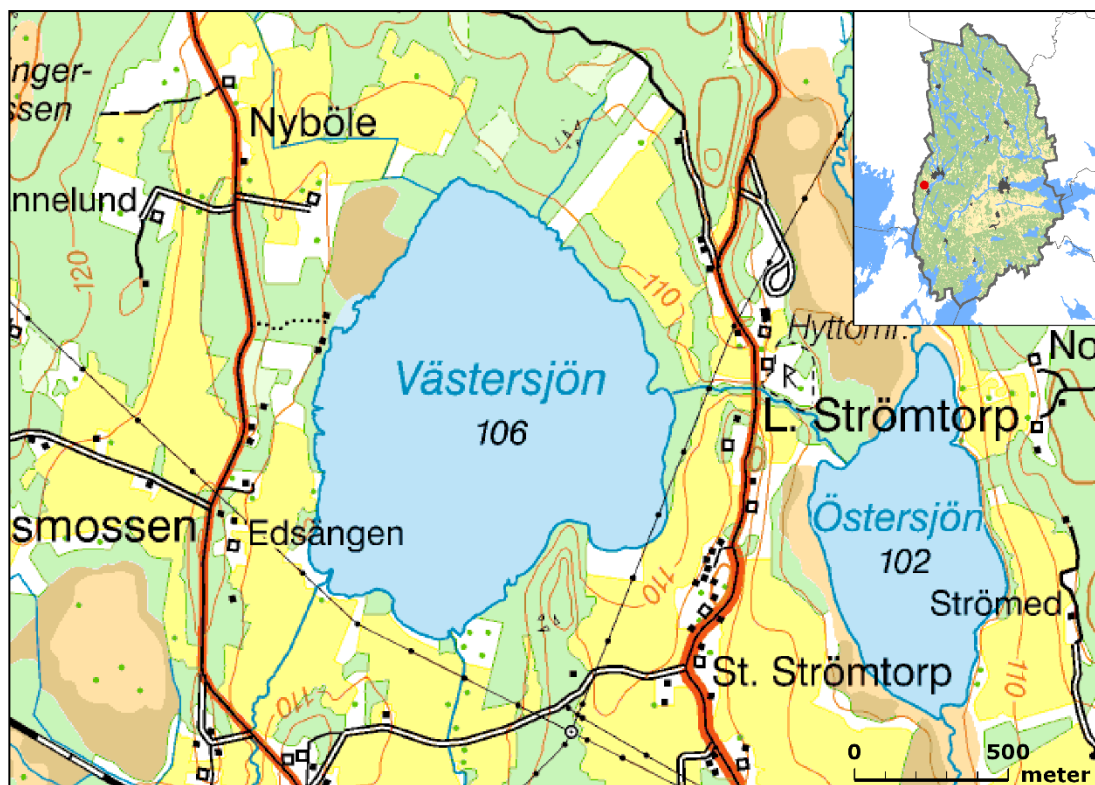
Vattendistrikt: Västerhavet

Terrängkartan: 10E SV

EU-id: SE657323-142033

Utloppskoordinater: 6573230, 1420330

Avrinningsområdets areal: 24,86 km²

Västersjön. ©Lantmäteriet.

Omgivningar

Västersjön ingår i Gullspångsälvens vattensystem och är belägen ca 2 km nordväst om Degerfors. Sjön får sitt vatten från sjön Gryten via Nyängsbäcken i söder samt från flera mindre vattendrag och diken i omgivningarna. Avrinningen sker till Östersjön.

Berggrunden i området kring Västersjön består huvudsakligen av gnejser och/eller gnejsomvandlade metavulkaniter (leptiter). I söder och i ett smalare band i väster finns även postorogena Värmlandsgraniter. Berggrunden täcks huvudsakligen av glaciala leror som vilar på sandig/siltig och normalblockig morän. I öster finns isälvsmaterial med svallsand längs sidorna samt några platser med hållmark. I norr finns kärrtorvsavsättningar och i sydväst ett större område med mosstorv.

Omgivningarna kring Västersjön domineras av jordbruksmark som i sydväst och sydöst når ända ner till stranden. Längs västra stranden finns lövskog och mellan jordbruksmarken i söder finns ett område med blandskog. I norr finns barrskog med inslag av löv med ett hygge närmast stranden. Bebyggelse i form av hus och gårdar finns spridd kring stora delar av sjön och är som tätast vid L och St Strömtorp i väster. I tabell 1 redovisas markanvändningen i Västersjöns avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Västersjöns avrinningsområde, vars totala area är 24,86 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	13,49	Annan öppen mark	2,73
Sankmark	1,39	Vatten	1,49
Jordbruksmark	4,53	Tätort	0,14
Hyggen	1,08	Annan koncentrerad bebyggelse	-

Djur och växter

Fisk

Västersjön har nätprovfiskats vid två tillfällen, 1969 och 1976. Vid provfisket 1976 påträffades abborre, mört, gädda, gers, braxen, sarv, gös, faren och id. Gös har utplanterats i sjön under 1980- och 1990-talen.

Foto: Karin Runnells

Västersjön omges till stor del av jordbruksmark.

Bottenfauna

Uppgifter om sjöns bottenfauna saknas.

Växtlighet

Runt Västersjön finns en relativt riklig växtlighet bestående av en vassbård med ruggar av sjösäv. Innanför vassbältet finns flytbladsvegetation med huvudsakligen näckros-, nate- och andmatsarter.

Övrigt djur- och växtliv

Västersjön hyser ett relativt rikt fågelliv. Över 120 arter har observerats i sjön och dess närhet. Många av arterna som observerats är sjöberoende som t.ex. småspov, storspov, bergand, brunand, storlom, smålom, årta, sjöorre, gråtrut.

Vattenkvalitet

Analyser av sjöns vatten tyder på att Västersjön är en mycket näringsrik sjö. pH är nära neutralt, buffertkapaciteten är mycket god mot försurande ämnen och sjön har ett starkt brunfärgat vatten. Vid senaste undersökningen var kvicksilverhalterna i gädda låga. Mer information om vattenkemin i Västersjön visas i tabell 2.

Tabell 2. Vattenkemidata från Västersjön. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	7,0*	6,4-7,3	18	2012-2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,22	0,17-0,29	18	2012-2014
Siktdjup (m)	1,8	-	1	1976
Absorbans (vid 420/5 nm)	0,34**	0,24-0,47	18	2012-2014
Totalfosfor (µg/l)	55	42-89	18	2012-2014
Totalkväve (µg/l)	901	760-1 100	18	2012-2014
Hg i gädda (mg/kg)	0,52	Medelvärde 5 fiskar		2006

*NV Handbok 2007: 4 och expertbedömning. **Motsvarar vattenfärg 168 mg Pt/l.

Statusbedömning

Sjöns ekologiska status har bedömts som *måttlig*. Sjön är påverkad av övergödning. Det är koncentrationen av näringsämnet fosfor i vattenmassan som har varit avgörande för bedömningen. Provtagningar under perioden 2008-2012 visar på otillfredsställande (på gränsen till dålig) status avseende fosfor. Halten motsvarade dålig status vid flera provtagningstillfällen. Medelfosforhalten under perioden var ca 73 µg/l och gränsen för god status går vid ca 29 µg/l. Sjöns ekologiska status bedöms ändå som måttlig på grund av att enbart kemin inte kan sänka ekologisk status lägre än måttlig. Så även om fosforhalten motsvarar otillfredsställande blir ekologisk status måttlig om det inte finns en biologisk parameter som visar på sämre än måttlig.

Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats, bortsett från kvalitetsfaktorn försurning som klassats som expertbedömning. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE657323-142033>.

Övervakningsprogram

Västersjön ingår i miljöövervakningsprogrammet *Undersökningar i ytvattenförekomster*. Under perioden 1968-2006 ingick sjön i programmet *Kvicksilver i gädda*.

Naturvårds- och friluftsintrussen

Västersjön gynnas av närheten till fågelsjön Östersjön och har därför ett relativt rikt fågelliv. Östersjön är utpekad som nationellt värdefull p.g.a. fågellivet och dess intressanta flora som bl.a. hyser dvärgmåra och rödlånke. Båda sjöarna är oreglerade. Västersjön är upplåten för fritidsfiske och förvaltas av Västersjöns Fiskevårdsområdesförening.

Mänsklig påverkan

Västersjön påverkas av diffusa utsläpp från åkermark och större djurhållare.

Områdesskydd

Västersjön och dess närmaste omgivningar saknar områdesskydd.

Referenser

[Artportalen](#) - fåglar.

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvicksilver i biota](#)

Länsstyrelsen i Örebro län. [Djupkartor](#).

Länsstyrelsen i Örebro län, 1987. Vattenregister/sjöbeskrivning – Västersjön. Dos nr 1800-138-40.

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon. Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4.](#)

SLU. [Databasen för provfiske i sjöar](#).

SLU, [Vattenkemidata](#).

SMHI. [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

[VISS - VattenInformationssystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.

© 2017, sjöfaktablad utgåva 3.2.

För mer information kontakta T-DL-beredningssektariatet@lansstyrelsen.se

